

**SURXONDARYO VILOYATI
STATISTIKA BOSHQARMASI**

*2024-yil yanvar-iyul oylari
uchun dastlabki ma'lumot*

SURXONDARYO VILOYATI TASHQI SAVDO AYLANMASI

**Tashqi iqtisodiy faoliyat
va savdo statistikasi bo'limi:
(76) 225-65-74**

TASHQI SAVDO AYLANMASI

Mamlakatimizda olib borilayotgan iqtisodiy islohotlar xorijiy davlatlar bilan savdo aloqalarining jadal o'sishiga xizmat qilmoqda. Xususan, mamlakatning eksport salohiyatini oshirish bo'yicha qabul qilingan qarorlar mahalliy kompaniyalarga tashqi bozorlarda ko'proq tajriba orttirishga imkon beradi. Pirovardida ular jahon savdosida raqobatdosh ustunlikka ega bo'ladi.

Surxondaryo viloyatida bu borada so'nggi yillarda amalga oshirilayotgan eksportni rag'batlantirish, importni optimallashtirish va umuman olganda tashqi savdo muvozanatini ta'minlash maqsadida amalga oshirilgan chora-tadbirlar natijasida, 2024-yil yanvar-iyul oylarida viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) 239 248,2 ming AQSH dollariga yetdi va 2023-yilning yanvar-iyul oylariga nisbatan 55 165,4 ming AQSH dollariga yoki 30,0 % ga ko'paydi.

TASHQI SAVDO AYLANMASI (yanvar-iyul, ming AQSH dollari)

Tashqi savdo aylanmasi

2024-y.: **239 248,2** +30,0 %

(2023-y.: 184 082,8)

Saldo

2024-y.: **68 450,0** (2023-y.: 50 620,8)

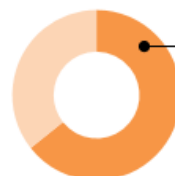
Eksport

2024-y.: **153 849,1** + 31,1 %

(2023-y.: 117 351,8)

TSA'dagi ulushi, % da

64,3

Import

2024-y.: **85 399,1** +28,0 %

(2023-y.: 66 731,0)

35,7

Tashqi savdo aylanmasi – muayyan davr uchun mamlakat eksporti va importi qiymatining miqdori hisoblanadi. Tovarlarining tashqi savdo statistikasi O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududiga olib kirish (import) yoki O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududidan olib chiqish (eksport) natijasida mamlakat material resurslari zaxiralari qo‘shiladigan yoki ulardan ayirib tashlanadigan tovarlar hisobini tashqi savdo umumiy hisob tizimi asosida yuritiladi.

 TSAda eksport hajmi 153 849,1 ming AQSH dollariga (31,1 % ga ko‘paydi) va import hajmi 85 399,1 ming AQSH dollariga (28,0 % ko‘paydi). Hisobot davrida 68 450,0 ming AQSH dollari qiymatida aktiv tashqi savdo balansi qayd etildi.

SURXONDARYO VILOYATI TASHQI SAVDO AYLANMASIDA ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO‘LGAN DAVLATLAR (2024-yil yanvar-iyul, ming AQSH dollari)

Rossiya TSA – 59 404,7 Eksport: 56 687,6 Import: 2 717,2 24,8 %	Pokiston TSA – 39 591,8 Eksport: 33 501,1 Import: 6 090,7 16,5 %	Turkiya TSA – 37 494,6 Eksport: 10 599,3 Import: 26 895,3 15,7 %	XXR TSA – 30 081,8 Eksport: 18 988,3 Import: 11 093,5 12,6 %	Afg‘oniston TSA – 20 792,4 Eksport: 18 705,5 Import: 2 086,9 8,7 %
Qozog‘iston TSA – 13 907,7 Eksport: 6 793,8 Import: 7 113,9 5,8 %	Germaniya TSA – 11 785,1 Eksport: 174,0 Import: 11 611,1 4,9 %	Eron TSA – 3 576,8 Eksport: 508,6 Import: 3 068,1 1,5 %	Hindiston TSA – 3 318,5 Eksport: 258,2 Import: 3 060,3 1,4 %	Turkmaniston TSA – 2 502,1 Eksport: 0,1 Import: 2 502,0 1,0 %

Surxondaryo viloyati jahonning 64 mamlakati bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSAning nisbatan salmoqli hissasi Rossiyada (24,8 %), Pokistonda (16,5 %), Turkiyada (15,7 %), XXRda (12,6 %), Afg‘onistonda (8,7 %), Qozog‘istonda (5,8 %), Germaniyada (4,9%), Eron (1,5 %), Hindistonda (1,4 %), va Turkmaniston (1,0 %) qayd etilgan.

SURXONDARYO VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI

(yanvar-iyul, ming AQSH dollari)

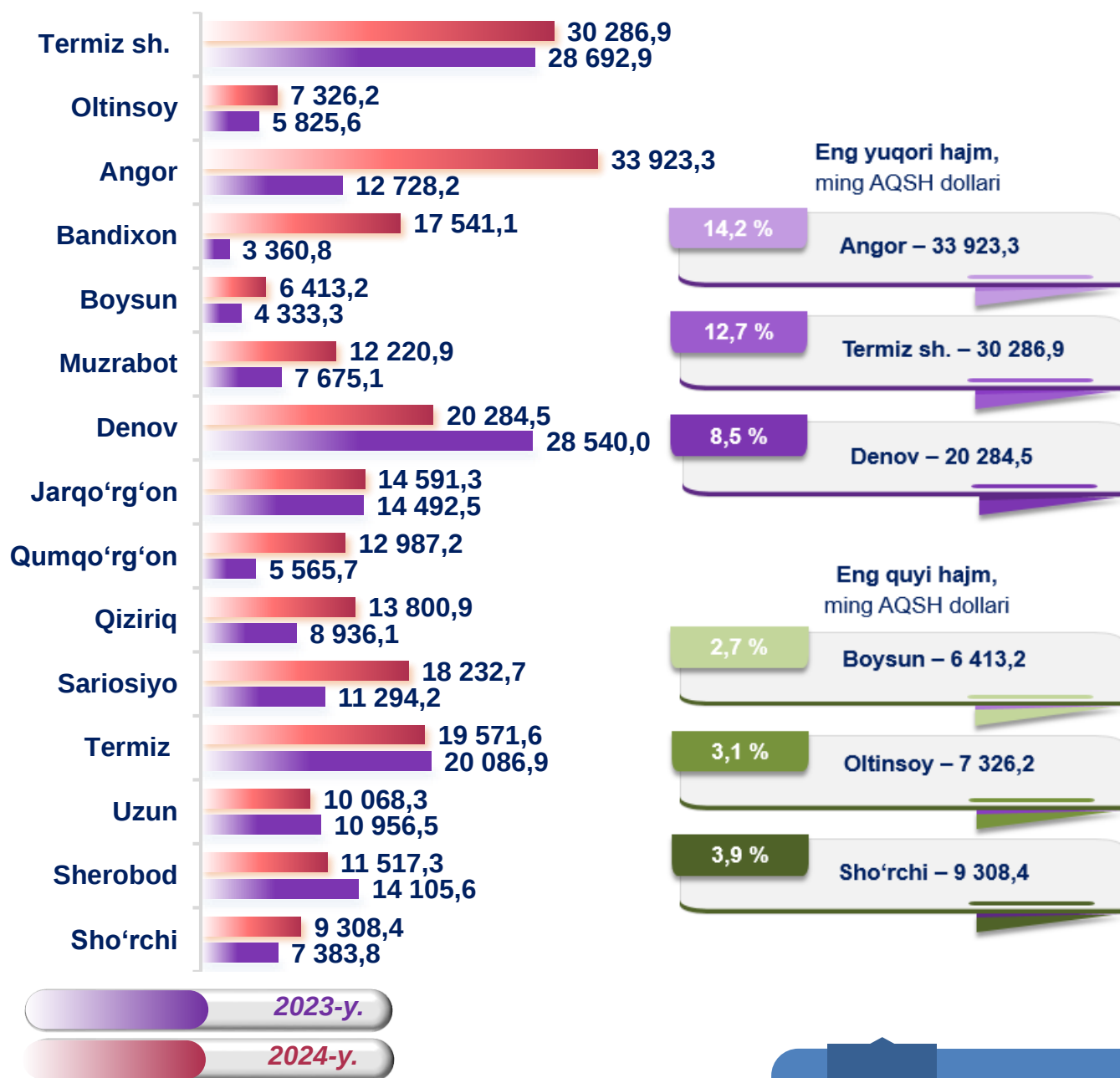
	Davlatlar	2022-y.	2023-y.	2024-y.
	Rossiya	50 966,3	15 075,1	59 404,7
	Eksport	14 328,5	10 930,6	56 687,6
	Import	36 637,8	4 144,4	2 717,2
	Pokiston	39 197,4	42 584,9	39 591,8
	Eksport	19 000,4	29 954,4	33 501,1
	Import	20 197,1	12 630,6	6 090,7
	Turkiya	16 147,4	10 330,4	37 494,6
	Eksport	11 651,5	5 070,7	10 599,3
	Import	4 495,9	5 259,7	26 895,3
	XXR	56 744,2	40 835,3	30 081,8
	Eksport	37 068,8	22 027,4	18 988,3
	Import	19 675,4	18 807,9	11 093,5
	Afg'oniston	11 934,1	33 468,6	20 792,4
	Eksport	11 526,8	32 938,7	18 705,5
	Import	407,3	529,8	2 086,9
	Qozog'iston	25 405,7	12 428,8	13 907,7
	Eksport	18 784,7	5 774,4	6 793,8
	Import	6 621,0	6 654,4	7 113,9
	Germaniya	4 571,1	2 150,9	11 785,1
	Eksport	3 642,1	435,6	174,0
	Import	929,0	1 715,3	11 611,1
	Eron	4 191,6	1 678,4	3 576,8
	Eksport	3 262,6	1 276,4	508,6
	Import	929,0	402,0	3 068,1
	Hindiston	2 819,9	2 511,6	3 318,5
	Eksport	306,5	1 005,9	258,2
	Import	2 513,4	1 505,7	3 060,3
	Turkmaniston	918,0	731,6	2 502,1
	Eksport	282,5	135,6	0,1
	Import	635,5	596,1	2 502,0

Davomi

	Davlatlar	2022-y.	2023-y.	2024-y.
	Koreya Respublikasi	1 114,1	805,7	1 947,0
	Eksport	13,5	0,03	-
	Import	1 100,6	805,7	1 947,0
	Polsha	372,1	1 428,0	1 699,2
	Eksport	286,1	1 059,3	1 286,1
	Import	86,0	368,7	413,1
	Tojikiston	6 412,3	7 398,1	1 556,6
	Eksport	1 756,8	2 312,6	997,3
	Import	4 655,6	5 085,6	559,2
	Belarus	1 595,6	950,0	1 445,8
	Eksport	1 316,0	640,7	1 367,1
	Import	279,6	309,2	78,7
	Ekvador	600,9	41,4	1 328,2
	Eksport	-	-	-
	Import	600,9	41,4	1 328,2
	Avstriya	580,4	0,03	835,7
	Eksport	-	0,03	0,1
	Import	580,4	-	835,6
	Qirg'iz Respublikasi	6 776,5	686,8	688,1
	Eksport	6 066,8	633,5	197,5
	Import	709,7	53,2	490,7
	Estoniya	173,2	223,2	658,9
	Eksport	-	0,1	0,1
	Import	173,2	223,1	658,8
	Ozarbajjon	1 011,3	665,1	523,2
	Eksport	1 011,3	665,1	523,2
	Import	-	-	-
	Latviya	0,1	40,8	521,2
	Eksport	0,1	40,7	512,2
	Import	-	0,1	9,0

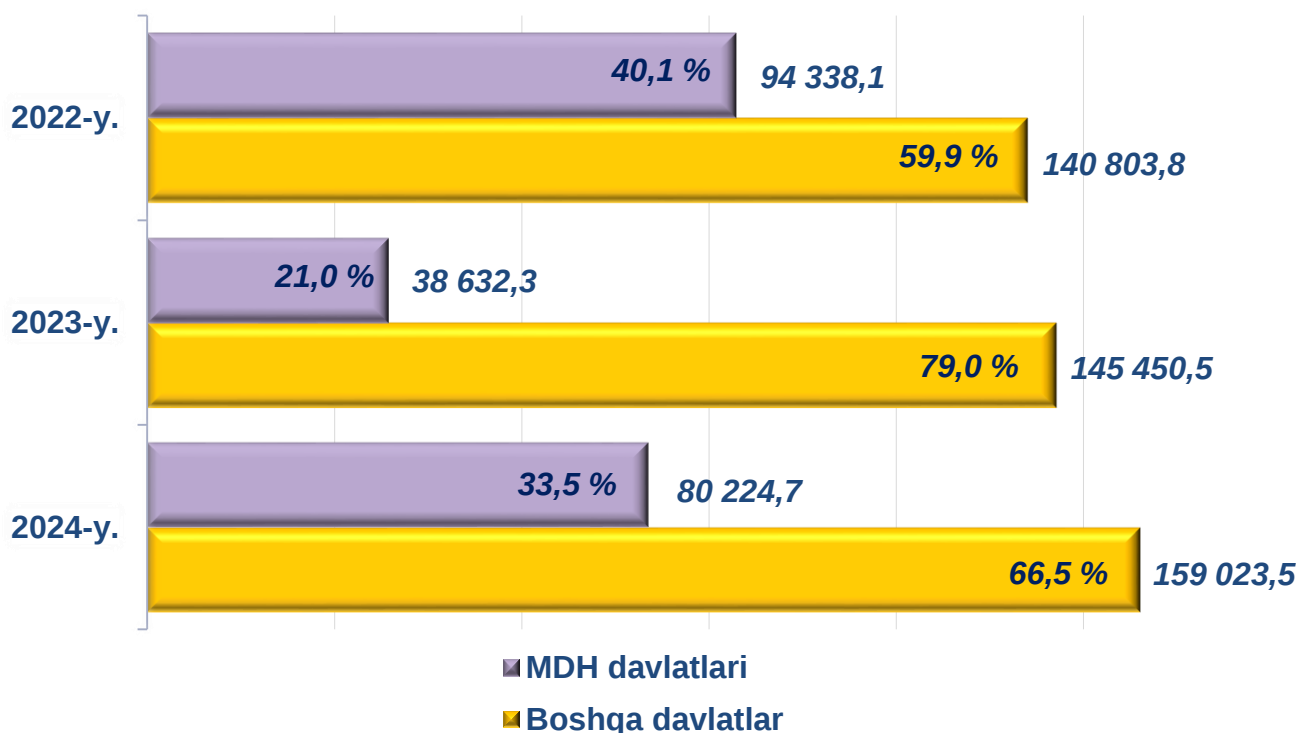
SURXONDARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA TASHQI SAVDO AYLANMASI (2024-yil yanvar-iyul, ming AQSH doll.)*

Surxondaryo viloyatida tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng yuqori ulushni Angor tumani **14,2 %** ulush bilan **33 923,3** ming AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Boysun tumanida **2,7 %** ulush bilan **6 413,2** ming AQSH dollarini tashkil etdi.

* Tabiiy gaz va elektr energiyasi yetkazib berish, shuningdek, maxsus eksport bo'yicha rasmiy statistik ma'lumotlar, O'zbekiston Respublikasi viloyatlari, shaharlar va tumanlari bo'yicha taqsimlanmagan

SURXONDARYO VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar-iyul, ming AQSH dollari, ulushi, % da)

2024-yil yanvar-iyul oylarida tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 33,5 % ni tashkil etib, tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 2023-yilning mos davriga nisbatan 12,5 % ga ko'paydi.

Surxondaryo viloyatining boshqa xorijiy davlatlar bilan TSA 2024-yilning yanvar-iyul oylarida 2023-yilning mos davriga nisbatan 12,5 % ga kايuldi va jami TSA'dagi ulushi 66,5 % ni tashkil etdi.

Surxondaryo viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi 2024-yil yanvar-iyul holatiga ko'ra, 80 224,7 ming AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan eksport 66 763,0 ming AQSH dollariga yetgan bo'lsa, import 13 461,7 ming AQSH dollari qiymatida qayd etildi.

SURXONDARYO VILOYATINING MDH MAMLAKATLARI BILAN UMUMIY TASHQI SAVDO AYLANMASIDAGI ULUSHI (2024-yil yanvar-iyul, ulushi, % da)

Rossiya – 74,0

Qozog'iston – 17,3

Turkmaniston – 3,1

Tojikiston – 1,9

Belarus – 1,8

Qirg'iz
Respublikasi – 0,9

Ozarbajjon – 0,7

Ukraina – 0,2

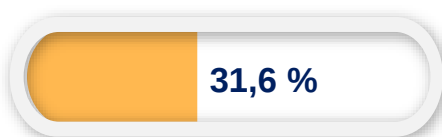

Surxondaryo viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasining eng yuqori hajmlari Rossiya (74,0 %), Qozog'iston (17,3 %), Turkmaniston (3,1 %), Tojikiston (1,9 %) hamda Belarus (1,8 %) davlatlari bilan qayd etildi.

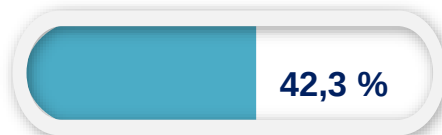
SURXONDARYO VILOYATINING YEOIIIGA A'ZO DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI (yanvar-iyul, ming AQSH dollari)

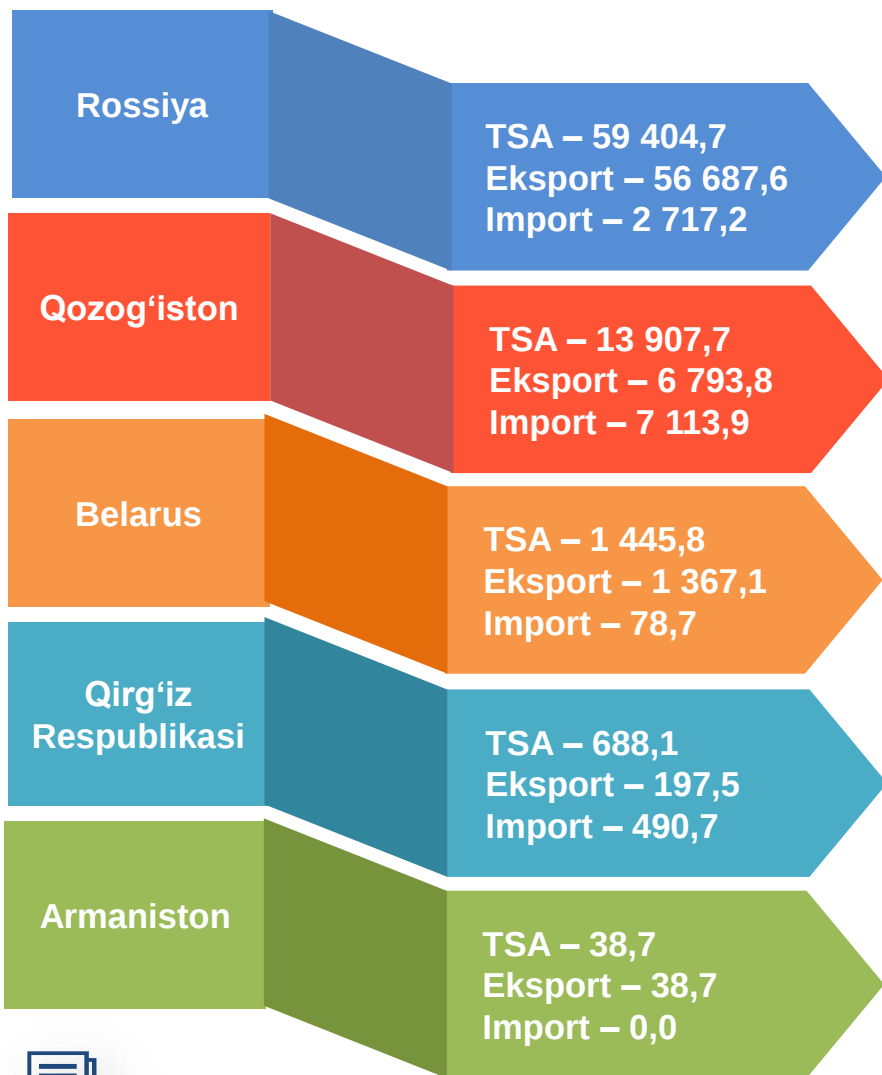
**Jami tashqi savdo
aylanmasidagi ulushi**

Jami eksportdagi ulushi

Jami importdagi ulushi

Surxondaryo viloyatining Yevroosiyo iqtisodiy ittifoqiga a'zo davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi 75 485,0 ming AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan eksport hajmi 64 084,6 ming AQSH dollari, import hajmi esa 10 400,4 ming AQSH dollariga yetdi.

Shuni ta'kidlash lozimki, YEOIning a'zo davlatlari (Rossiya, Qozog'iston, Belarus, Qirg'iz Respublikasi va Armaniston) o'rtasida tovarlar va xizmatlar harakati, migrantlar harakatlanishi va kapital harakatining erkinligi ta'minlangan bo'lib, yagona bojxona tizimiga ega bo'lgan umumiy iqtisodiy hudud shakllantirilgan.

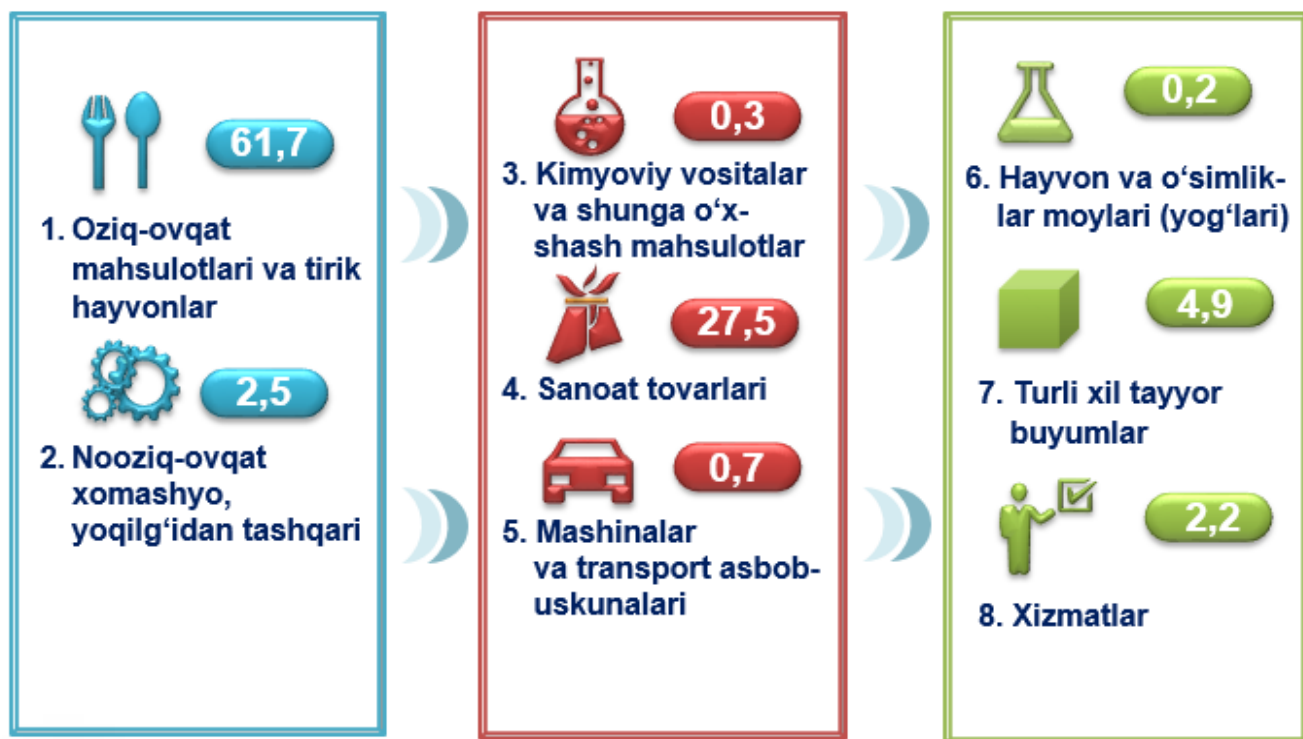
SURXONDARYO VILOYATINING EKSPORTI

Mamlakatning eksport salohiyatini oshirish, eksportyorlarni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash, eksportbop mahsulotlar nomenklaturasini kengaytirish maqsadida amalga oshirilgan islohotlar natijasida Surxondaryo viloyatida eksportyorlar soni 212 taga yetdi va ular tomonidan 153 849,1 ming AQSH dollari qiymatidagi (2023-yilning mos davriga nisbatan 31,1 % ga ko'paydi) tovar va xizmatlar eksport qilindi.

XSST* BO'YICHA EKSPORT TARKIBI (2024-yil yanvar-iyul, ulushi % da)

O'zbekiston Respublikasida tovarlar tashqi savdosi statistik ko'rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat tovar nomenklaturasi (**keyingi o'rinlarda TIF TN**) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (**keyingi o'rinlarda – XSST**) ishlatiladi. Bu o'z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni **XSST** bo'yicha kodlashtirish, **TIF TN** va **XSST** o'rtasida o'tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

SURXONDARYO VILOYATINING XSST BO'YICHA EKSPORTI TARKIBI

(yanvar-iyul, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Ming AQSH dollari		O'zgarish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nisbatan, % da	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Jami eksport	117 351,8	153 849,1	90,5	131,1	100	100
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	56 309,1	94 905,4	98,9	168,5	48	61,7
Ichimliklar va tamaki	844,1	47,8	80,6 m.	5,7	0,7	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	3 382,8	3 826,5	62,8	113,1	2,9	2,5
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	143,8	400,1	86,1	2,8 m.	0,1	0,3
Sanoat tovarlari	46 850,4	42 312,5	76,4	90,3	39,9	27,5
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	86,9	1 005,5	91,7	11,6 m.	0,1	0,7
Turli xil tayyor buyumlar	7 210,6	7 663,0	2,3 m.	106,3	6,1	4,9
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	-	253,8	-	-	-	0,2
Xizmatlar	2 524,0	3 434,3	147,1	136,1	2,2	2,2

Eksport tarkibida tovarlar ulushi 97,8 % ni tashkil etib, ular oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (61,7 %), sanoat tovarlari (27,5 %), turli xil tayyor buyumlar (4,9 %), nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari (2,5 %) va xizmatlar (2,2 %) hissasiga to'g'ri kelmoqda.

SURXONDARYO VILOYATINING XSST BO'YICHA EKSPORTI TARKIBI (2024-yil yanvar-iyul)

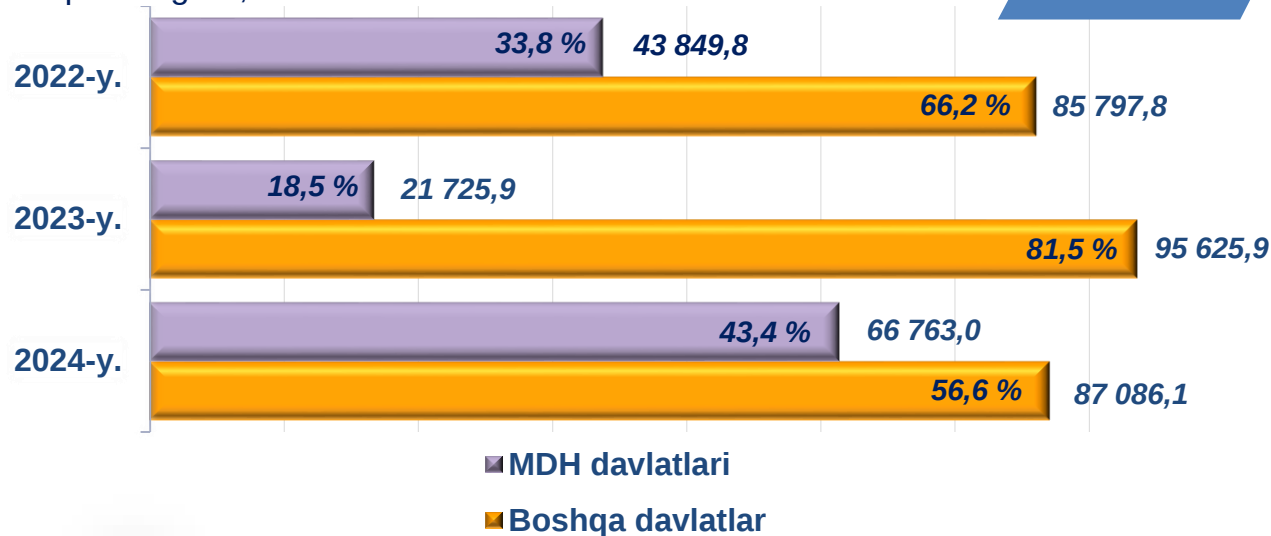
XSST bo'limi nomi	Ming AQSH dollari	2023-yilning mos davriga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Sabzavotlar va mevalar	87 781,1	190,1
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	7 023,1	69,9
Shakar, shakardan mahsulotlari va asal	51,7	114,3
Qaxva, choy, kakao, ziravorlar	29,7	173,8
Hayvonlarga ozuqa (ishlov berilmagan donalardan tashqari)	10,3	-
Sut mahsulotlari va parranda tuxumlari	9,5	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari		
Moy olinadigan urug'lar va moy olinadigan mevalar	2 225,7	3,0 m.
To'qimachilik tolalari (tops va boshqa titilgan jundan tashqari) va ularning chiqindilari	1 183,1	96,9
56 bo'limga kiritilgandan tashqari o'g'itlar uchun xom - ashyo va mineral xomashyo	319,6	145,7
Hayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan xom-ashyo materiallari, boshqa joyda tasniflanmagan	95,9	8,0
Tabiiy kauchuk (shu jumladan sintetik kauchuk va qayta ishlangan kauchuk)	2,4	-
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar		
Bo'yoqlar, taninlar va bo'yoqlar	366,6	2,7 m.
Noorganik kimyoviy moddalar	29,7	7,3 m.
Birlamchi shaklda bo'lmagan plastmassalar	2,2	139,9 m.
Efir moylari, resinoidlar va parfyumeriya moddalari; tualetga	1,1	79,3
Birlamchi shakldagi plastmassalar	0,2	51,3
Kimyoviy vositalar	0,2	7,1
Mashinalar va transport asbob-uskunolari		
Sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashina va uskunalar	611,9	7,7 m.
Energiya ishlab chiqaruvchi mashinalar va uskunalar	200,0	-
Aniq soxalar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar	107,0	31,5 m.
Avtomobillar (xavo podushkalaridagi transport vositalari)	81,0	19,1 m.
Kantselyariya mashinalari va avtomatik ma'lumotlarni qayta ishlash uskunolari	3,2	-
Elektr mashinalari, apparatlari va iihozlari va ularning elektr		

XSST bo'limi nomi	Ming AQSH dollari	2023-yilning mos davriga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari		
To'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, boshqa joyda tasniflanmagan tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar	40 704,8	89,4
Ruda bo'lmagan qazilmalardan tayyorlangan mahsulotlar, boshqa joyda tafsiflanmagan	1 452,5	167,8
Qog'oz, karton va qog'oz massasi, yoki tayyorlangan buyumlar	128,0	34,0
Mantar va yog'ochdan tayyorlangan buyumlar (mebeldan tashqari)	16,0	5,4 m.
Rezina buyumlari boshqa joyda tavsiflanmagan	6,6	68,3 m.
Metaldan tayyorlangan buyumlar boshqa joyda tafsiflanmagan	4,6	7,3
Xizmatlar		
Moliyaviy xizmatlar	1 052,6	114,9
Transport xizmatlari	927,9	110,1
Telekommunikatsiya, kompyuter va axborot xizmatlari	677,2	-
Boshqa biznes xizmatlari	408,9	141,2
Sayohat	367,8	77,3
Turli xil tayyor buyumlar		
Kiyim-kechaklar va ularning anjomlari	7 267,4	108,9
Boshqa turdagi maxsus, ilmiy va nazorat asboblari va apparatlari	335,0	83,7
Mebel va ularning qismlari, ko'rpa-to'shaklar, matraslar, matraslar, yostiqlar va shunga o'xshash to'ldirilgan mebellar	33,4	161,4
Har xil tayyor mahsulotlar	15,3	-
Poyabzal	11,9	10,1

O'zbekiston tashqi savdo statistikasida sherik mamlakatlarga quyidagilar kiradi: olib kirishda - tovarlar kelib chiqqan mamlakat, agar kelib chiqqan mamlakat noaniq bo'lsa, jo'natib yuborgan mamlakat. Olib chiqishda - tovarlar yuboriladigan mamlakat hisoblanadi.

2024-yilning yanvar-iyul oylarida MDH mamlakatlarga 66 763,0 ming AQSH dollari qiymatidagi tovar va xizmatlar eksport qilinib, jami eksportning 43,4 % tashkil etdi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTI HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar-iyul, ming AQSH dollari, ulushi, % da)

2024-yil yanvar-iyul oylarida tashqi savdo aylanmasida tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkorlarimiz Rossiya, Pokiston, XXR, Afg'oniston, Turkiya, Qozog'iston va Belarus kabi davlatlar bo'lgan. Ularning umumiy eksportdagi ulushi 95,3 % ni tashkil etdi.

VILOYAT EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2024-yil yanvar-iyul, % da)

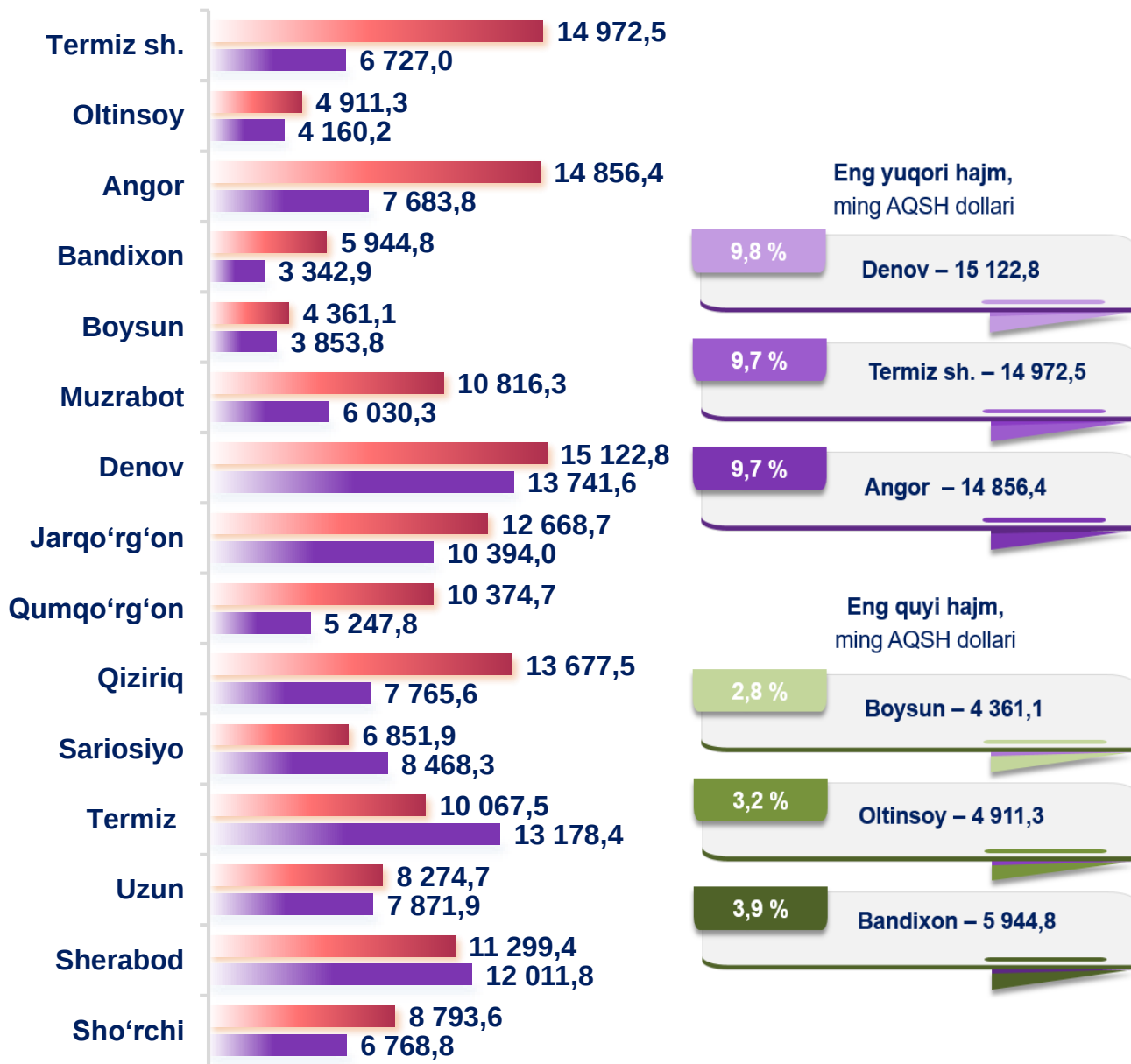
SURXONDARYO VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN EKSPORTI HAJMI VA O'SISH SUR'ATLARI *(yanvar-iyul, yillar kesimida)*

Davlatlar	Ming AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Egallab turgan o'rni	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Rossiya	10 930,6	56 687,6	76,3	5,2 m.	4	1
Pokiston	29 954,4	33 501,1	157,7	111,8	2	2
XXR	22 027,4	18 988,3	59,4	86,2	3	3
Afg'oniston	32 938,7	18 705,5	2,9 m.	56,8	1	4
Turkiya	5 070,7	10 599,3	43,5	2,1 m.	6	5
Qozog'iston	5 774,4	6 793,8	30,7	117,7	5	6
Belarus	640,7	1 367,1	48,7	2,1 m.	12	7
Polsha	1 059,3	1 286,1	3,7 m.	121,4	9	8
Tojikiston	2 312,6	997,3	131,6	43,1	7	9
Ozarbayjon	665,1	523,2	65,8	78,7	11	10
Latviya	40,7	512,2	761,1 m.	12,6 m.	24	11
Eron	1 276,4	508,6	35,0	39,8	8	12
Bangladesh	-	464,7	-	-	-	13
Portugaliya	-	436,2	-	-	-	14
Hindiston	1 005,9	258,2	3,3 m.	25,7	10	15
Irok	363,1	222,4	142,0	61,2	17	16
Qirg'iz Resp-si	633,5	197,5	10,4	31,2	13	17
Germaniya	435,6	174,0	36,1	39,9	16	18
Ukraina	362,2	134,7	187,6	37,2	18	19
Bolgariya	18,7	126,7	-	6,8 m.	26	20

SURXONDARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA EKSPORTI

(2024-yil yanvar-iyul, ming AQSH doll.)*

2023-y.

2024-y.

Viloyatimiz eksporti tarkibida eng yuqori ulushni Denov tumani 9,8 % bilan 15 122,8 ming AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Boysun 2,8 % bilan 4 361,1 ming AQSH dollarini tashkil etdi.

* Tabiiy gaz va elektr energiyasi yetkazib berish, shuningdek, maxsus eksport va safarlar bo'yicha rasmiy statistik ma'lumotlar, O'zbekiston Respublikasi viloyatlari, tuman va shaharlari bo'yicha taqsimlanmagan.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI

Hukumat tomonidan qishloq xo'jaligi va bog'dorchilikni rivojlantirishga katta e'tibor qaratilayotgani bois eksport qilinayotgan mahsulotlar sifati va hajmi yildan-yilga ortib bormoqda. Jumladan, 2024-yil yanvar-iyul oylarida 197 217,3 tonna meva va sabzavotlar eksporti amalga oshirilgan bo'lib, ushbu ko'rsatkich 2023-yilning mos davriga nisbatan 3,5 m. yoki 140 253,6 tonnaga ko'paydi.

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Rossiya (53,4 %), Pokiston (31,8 %), Qozog'iston (6,9 %), Afg'oniston (4,6 %) hamda Belarus (1,0 %) davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

2024-yil yanvar-iyul oylarida oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo'lgan 92 588,3 ming AQSH dollari qiymatidagi meva-sabzavot eksport qilindi. Bu ko'rsatkich 2023-yilning mos davriga nisbatan 71,3 % ga ko'paydi va jami eksportdagi ulushi 60,2 % ni tashkil etdi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI (2024-yil yanvar-iyul, o'zgarish sur'atlari, qiymatga nisbatan)

Uzum quritilgan 195,4 ming AQSH dollari 119,4 tonna 95,5 % ↓	Karam 6 878,3 ming AQSH dollari 31 569,8 tonna 11,4 m. ↑	Piyoz 22 480,5 ming AQSH dollari 98 710,3 tonna 8,5 m. ↑	Dukkakli donli ekinlar 16 166,0 ming AQSH dollari 4 166,7 tonna 39,1 % ↓
Uzum 1 810,0 ming AQSH dollari 2 145,2 tonna 7,1 m. ↑	Yer yong'oq 2 002,2 ming AQSH dollari 1 131,0 tonna 4,4 m. ↑	Bodring 358,0 ming AQSH dollari 287,2 tonna 11,4 % ↓	Meva va rezavorlar 17 176,4 ming AQSH dollari 16 691,2 tonna 2,9 m. ↑
Sabzavotlar 12 293,6 ming AQSH dollari 20 489,7 tonna 3,3 m. ↑	Pomidor 7 674,0 ming AQSH dollari 10 533,2 tonna 7,6 m. ↑	Qovun va tarvuz 1 630,4 ming AQSH dollari 8 975,3 tonna 2,5 m. ↑	

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARINING EKSPORT GEOGRAFIYASI (2024-yil yanvar-iyul)

Davlatlar	tonna	Ming AQSH dollari	Ulushi, % da *
 Rossiya	116 353,7	49 447,7	53,4
 Pokiston	39 173,3	29 418,0	31,8
 Qozog'iston	25 922,1	6 381,7	6,9
 Afg'oniston	11 700,7	4 269,4	4,6
 Belarus	1 530,3	917,3	1,0
 Latviya	1 070,3	509,9	0,6
 Ozarbayjon	295,9	439,2	0,5
 Polsha	132,2	215,9	0,2
 Germaniya	76,7	173,7	0,2
 Ukraina	193,5	132,1	0,1
 Turkiya	41,7	122,6	0,1
 Tojikiston	173,6	121,5	0,1
 Malayziya	12,6	93,9	0,1
 Buyuk Britaniya BQ va Shimoliy Irlandiya	19,0	83,1	0,1
 AQSh	13,0	76,4	0,1
 Boshqa davlatlar	508,6	185,8	0,2

* qiymat ifodasidan

2024-yil yanvar-iyul oylarida meva va sabzavotlar eksportining qiymat jihatidan eng katta Rossiyaga to'g'ri keldi (meva va sabzavotlar eksporti umumiy hajmining 53,4 %).

TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI

So'nggi yillarda yengil sanoatda yuqori qo'shilgan qiymatdagi mahsulotlar ishlab chiqarish rivojlanib bormoqda. Yengil sanoat iqtisodiy jihatdan O'zbekiston uchun muhim soha bo'lgani holda, aholi bandligining yuqori darajasini, shuningdek, sanoat salohiyatiga hamda davlatimizning xalqaro nufuziga hissa qo'shilishini ta'minlaydi.

To'qimachilik mahsulotlarining eksporti hajmlarining oshishi bevosita paxta xom-ashyosini o'rniga tayyor mahsulot ishlab chiqarish va qo'shimcha qiymat yaratish maqsadida amalga oshirilgan islohotlar natijasi sifatida qarash mumkin.

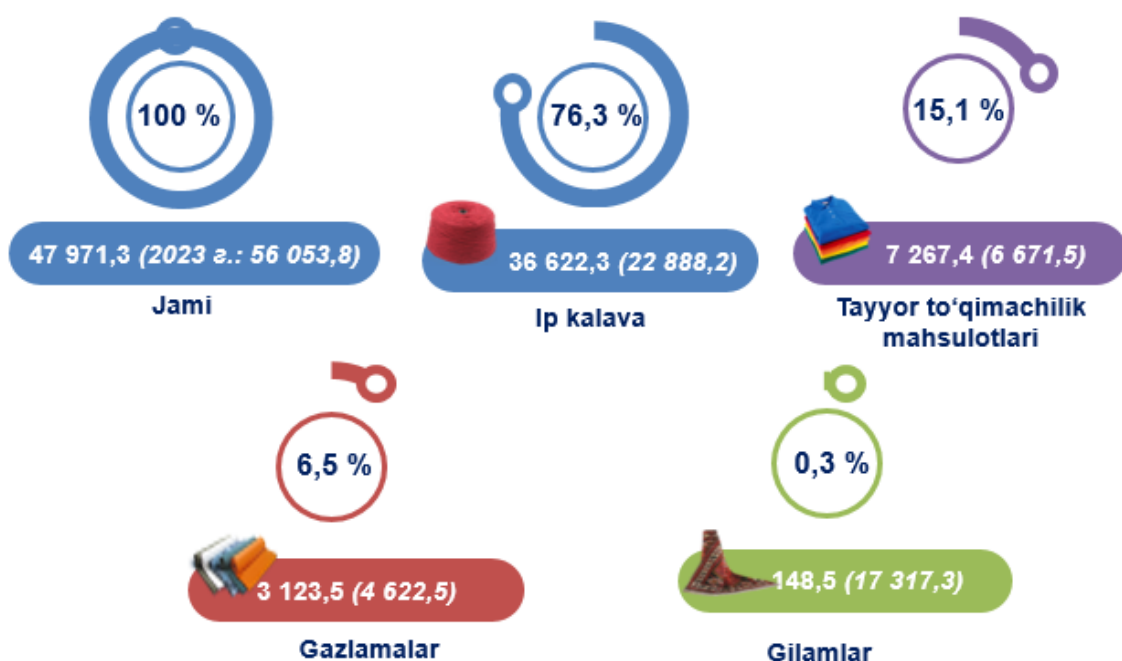
Xususan, 2024-yil yanvar-iyul oyi yakuni bo'yicha 47 971,3 ming AQSH dollarilik to'qimachilik mahsulotlari eksporti amalga oshirilib, umumiy eksportning 31,2 % ini tashkil etib, o'tgan yilga nisbatan 9,6 % ga kamaydi.

Eksport qilingan to'qimachilik mahsulotlari tarkibida ip kalava (76,3 %), tayyor trikotaj va tikuvchilik kiyimlari (15,1 %), gazlamalar (6,5 %), va gilamlar (0,3 %), asosiy ulushni egallagan. Yil boshidan dunyoning 18 ta davlatiga eksport qilindi.

TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI DINAMIKA

(yanvar-iyul, ming AQSH dollari)

DAVLATLAR KESIMIDA TO‘QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI DINAMIKASI

(yanvar-iyul, ming AQSH dollari)

		2023-yil	2024-yil	O‘sinh sur’ati, % da
	XXR	16 982,7	18 988,2	111,8
	Turkiya	4 604,8	9 375,2	2,0 m.
	Afg‘oniston	24 218,4	7 945,2	32,8
	Rossiya	3 450,1	4 645,1	134,6
	Pokiston	961,9	3 965,4	4,1 m.
	Polsha	621,2	1 070,0	172,2
	Eron	53,1	508,6	9,6 m.
	Bangladesh	-	464,7	-
	Portugaliya	-	436,2	-
	Bolgariya	-	126,7	-
	Boshqa davlatlar	2 161,6	446,0	20,6

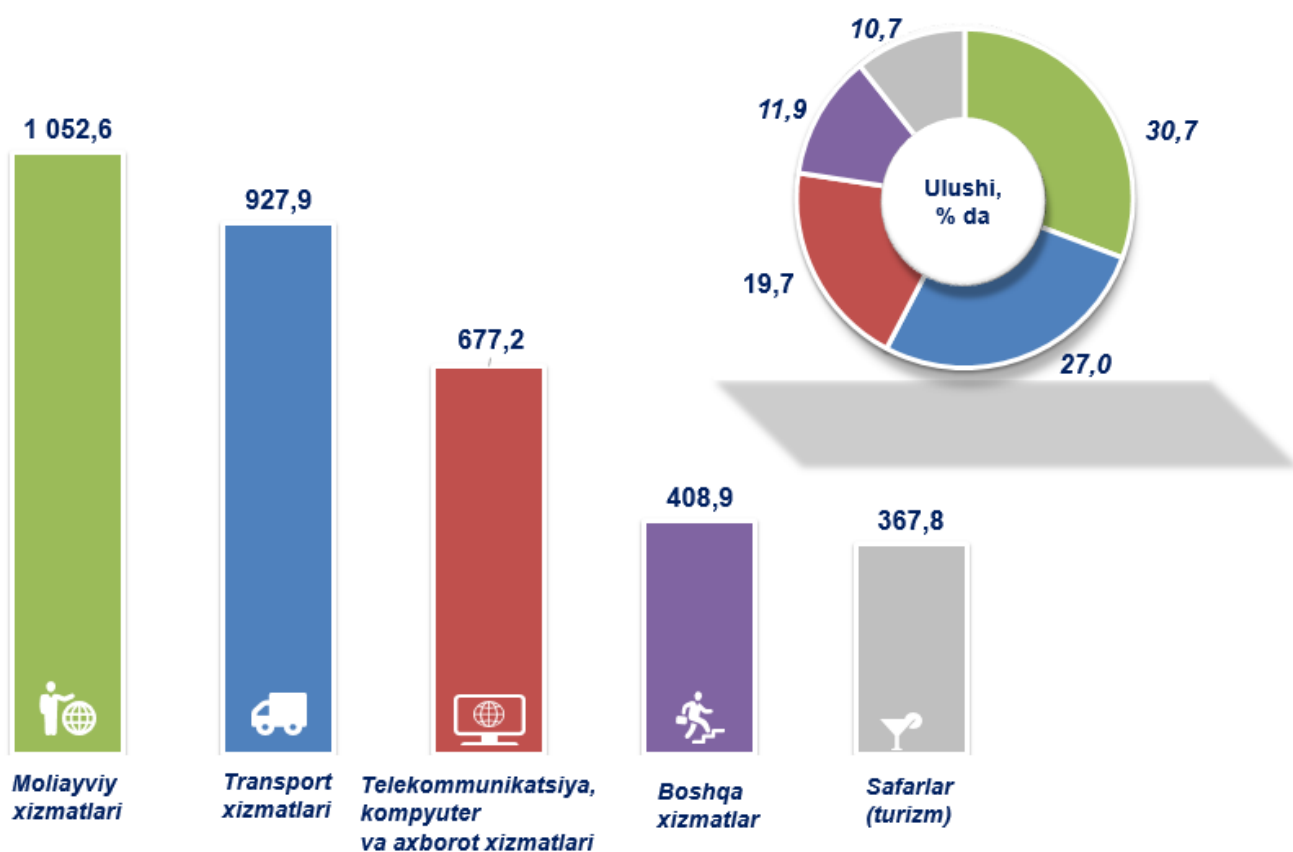

To‘qimachilik mahsulotlarining eng katta ulushi XXR (39,6 % – 18 988,2 ming AQSH dollari), Turkiya (19,5 % – 9 375,2 ming AQSH dollari), Afg‘oniston (16,6 % – 7 945,2 ming AQSH dollari), Rossiya Federatsiyasi (9,7 % – 4 645,1 ming AQSH dollari) va Pokiston (8,3 % – 3 965,4 ming AQSH dollari) davlatlari hissasiga to‘g‘ri keldi.

Mamlakatimizda yangi ishlab chiqarish texnologiyalari va zamonaviy uskunalardan keng foydalanish, sohada sifat menejmenti tizimining joriy yetilishi natijasida mehnat unumdorligini oshirishga xizmat qilmoqda. Bu, o'z navbatida, tayyor mahsulotlarga jahon bozorlarida o'z o'rnini topish imkonini beradi.

XIZMATLAR EKSPORTI TARKIBI (2024- yil yanvar-iyul, ming AQSH doll.)

Xizmatlar eksporti hajmi 3 434,3 ming AQSH dollarini yoki jami eksport hajmining 2,2 % ini tashkil etib, 2023-yilning mos davriga nisbatan 36,1 % ga ko'paydi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi moliyaviy (30,7 %), transport (27,0 %), telekommunikatsiya, kompyuter va axborot xizmatlari (19,7 %), boshqa tadbirkorlik bilan bog'liq xizmatlar (11,9 %) va safarlar (turizm) (10,7 %) hissasiga to'g'ri kelgan.

SURXONDARYO VILOYATINING IMPORTI

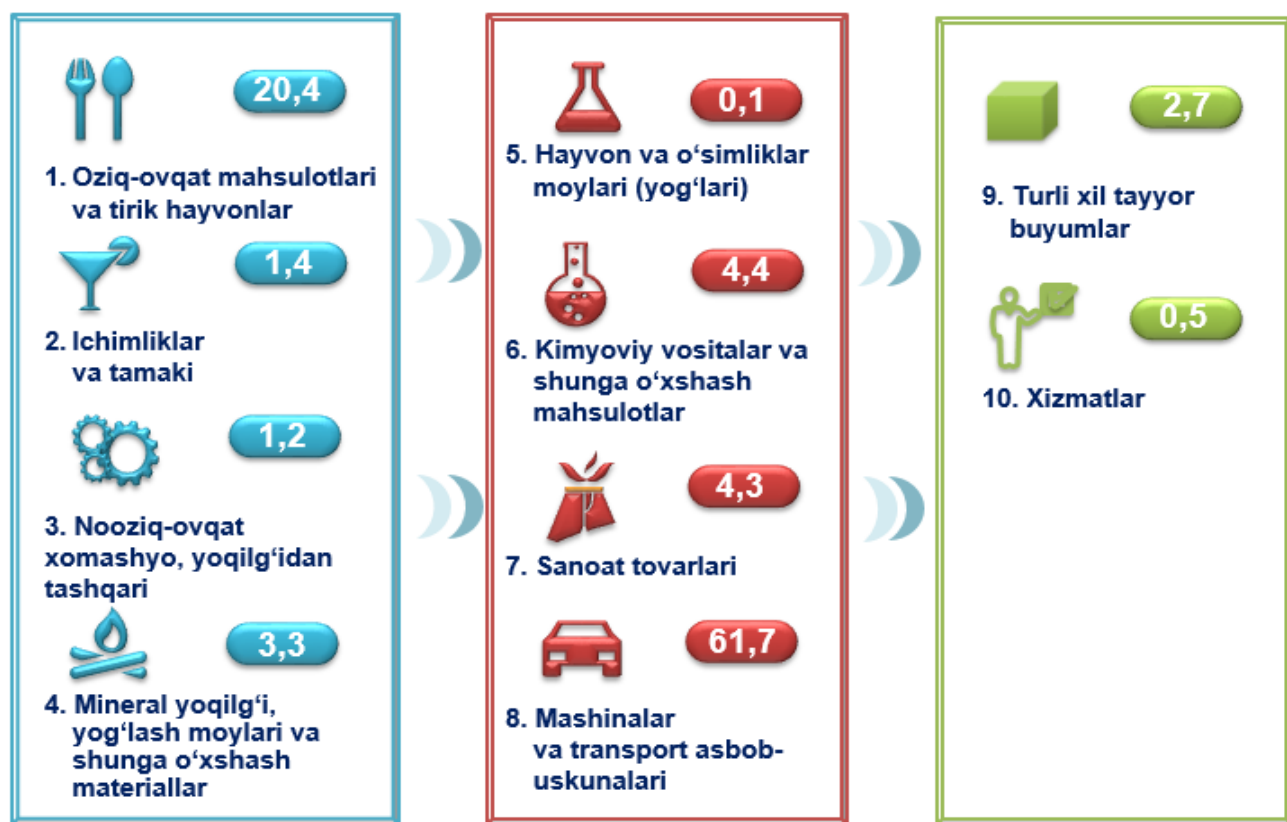

2024-yilning yanvar-iyul oylarida import hajmi 85 399,1 ming AQSH dollarini va 2023-yilning mos davriga nisbatan 128,0 % tashkil etdi. Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob-uskunolari (61,7 %), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (20,4 %), kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar (4,4 %) hamda sanoat tovarlari (4,3 %) hisobiga to'g'ri keldi.

XSST BO'YICHA IMPORT TARKIBI

(2024-yil yanvar-iyul, ulushi, % da)

Tovarlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2024-yilning yanvar-iyul oylarida import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 21 836,5 ming AQSH dollariga ko'paydi va 71517,1 ming AQSH dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa 420,3 ming AQSH dollariga yetdi.

SURXONDARYO VILOYATINING XSST BO'YICHA IMPORTI TARKIBI (yanvar-iyul, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Ming AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nisbatan. % da	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Jami import	66 731,0	85 399,1	63,3	128,0	100	100
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	17 404,4	17 434,8	60,0	100,2	26,1	20,4
Ichimliklar va tamaki	155,2	1 229,5	-	7,9 m.	0,2	1,4
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	728,9	1 039,2	41,1	142,6	1,1	1,2
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	1 080,4	2 781,1	3,4 m.	2,6 m.	1,6	3,3
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	327,3	98,1	-	30,0	0,5	0,1
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	2 086,4	3 740,5	58,0	179,3	3,1	4,4
Sanoat tovarlari	12 975,9	3 678,4	30,3	28,3	19,5	4,3
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	30 282,1	52 711,7	116,7	174,1	45,4	61,7
Turli xil tayyor buyumlar	1 534,8	2 263,2	82,7	147,5	2,3	2,7
Xizmatlar	155,5	422,7	81,8	2,7 m.	0,2	0,5

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR IMPORTI TARKIBI (2024-yil yanvar-iyul)

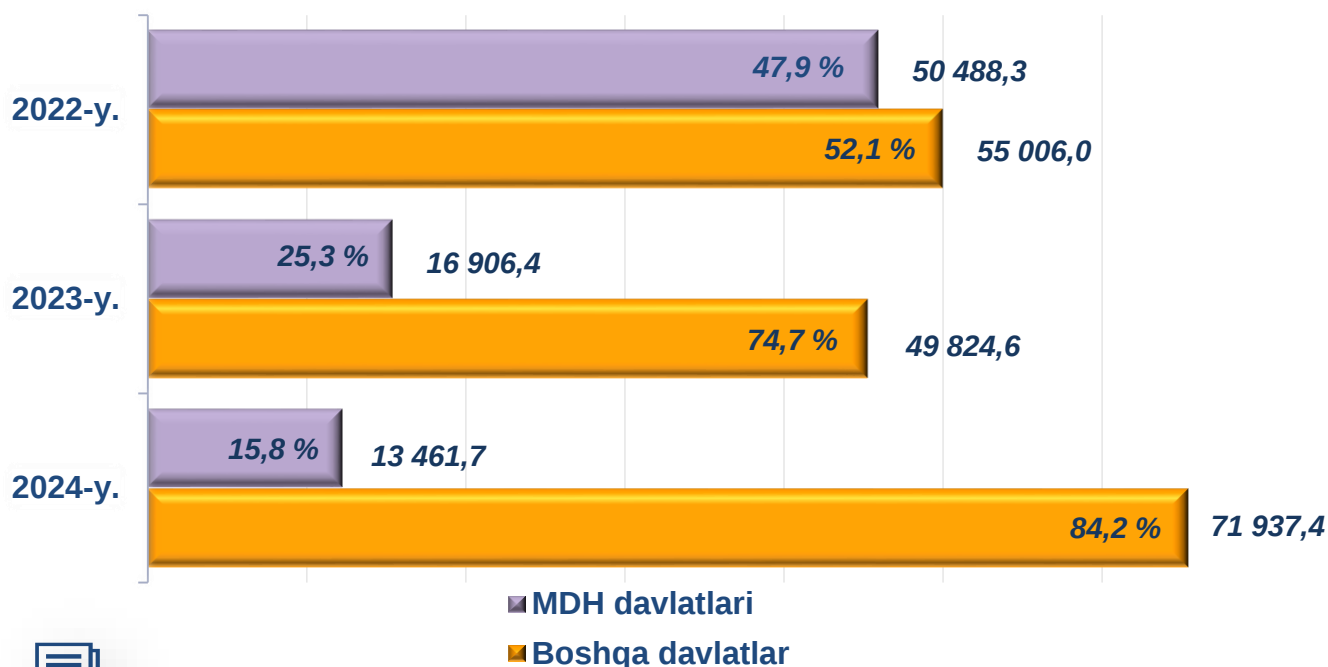
XSST bo'limi nomi	Ming AQSH dollari	2023-yilga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Sabzavotlar va mevalar	9 417,1	77,8
Tirik hayvonlar, 03-bo'limga kiritilgan hayvonlardan tashqari	3 985,5	35,2 m.
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	2 944,1	63,9
Hayvonlarga ozuqa (ishlov berilmagan donalardan tashqari)	428,2	144,1
Go'sht va go'sht mahsulotlari	323,0	-
Shakar, shakardan mahsulotlari va asari	209,8	198,2
Sut mahsulotlari va qush tuxumlari	97,2	78,0
Qaxva, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	27,1	59,9
Har xil oziq-ovqat mahsulotlari va preparatlar	2,5	-
Balik	0,4	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari		
Yog'li urug'lar va yog'li mevalar	633,2	144,5
Xayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan xom-ashyo materiallari, boshqa joyda tasniflanmagan	349,1	8,1 m.
Probka va yog'och taxtalar	39,7	17,8
56 bo'limga kiritilgandan tashqari o'g'itlar uchun xom - ashyo va mineral xomashyo	14,7	124,0
Qog'oz massasi	2,5	-
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar		
Neft va neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	2 550,2	2,4 m.
Ko'mir, koks va briketlar	230,9	-
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar		
Tibbiyot va farmatsevtika mahsulotlari	2 367,5	198,0
Boshqa joyda tasniflanmagan kimyoviy materiallar va mahsulotlar	376,3	113,4
Noorganik kimyoviy moddalar	346,7	187,6
Organik kimyoviy moddalar	290,9	2,8 m.
Birlamchi shaklda bo'lmagan plastmassalar	184,0	2,9 m.
O'g'itlar (272 guruhga kiritilganlardan tashqari)	65,2	94,2
Birlamchi shakldagi plastmassalar	58,6	126,0
Efir moylari, resinoidlar va parfyumeriya moddalari; tualetga	38,8	48,7
Bo'yaydigan va terini oshlovchi moddalar va bo'yoqlar	12,4	102,0

XSST bo'limi nomi	Ming AQSH dollari	2023-yilga nisbatan, % da
Turli xil tayyor buyumlar		
Maxsus, ilmiy va nazorat asboblari va apparatlari	781,8	88,2
Boshqa toifalarga kiritilmagan suv-kanalizatsiya, isitish va yoritish uskunalari blokli binolar, armatura va mahkamlash	572,3	132,7
Boshqa joyda tasniflanmagan har xil tayyor buyumlar	553,0	12,1 m.
Mebel va uning qismlari, yotarjoy buyumlari matraslar, matraslar uchun tirgaklar, yostiqlar va shunga oxshash tikilgan mebel	205,1	103,0 m.
Yo'l anjomlari, sumkalar va shunga o'xshash konteynerlar	86,0	55,3
Kiyim-kechaklar va kiyim-kechak anjomlari	56,6	4,0 m.
Poyabzal	7,0	29,5 m.
Fotografik apparatura, uskuna, ishlatiladigan materiallar va optik buyumlar, soatlar	1,3	261,6 m.
Sanoat tovarlari		
Cho'yan va po'lat	2 487,4	78,0
Noruda qazilmalardan olingan mahsulotlar	514,9	8,2
Metallardan tayyorlangan buyumlar, boshqa joyda tasniflanmagan	264,5	46,1
To'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar	263,3	10,6
Rezina buyumlari boshqa joyda tavsiflanmagan	65,7	25,9
Qog'oz, karton va qog'oz massasi, qog'oz yoki kartondan tayyorlangan buyumlar	39,6	41,3
Rangli metallar	25,5	135,9
Probka va daraxtdan tayyorlangan buyumlar (mebeldan tashqari)	17,7	22,6
Mashinalar va transport asbob-uskunalar		
Aniq sohalar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar	29 325,6	197,4
Sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashinalar va ularning detallari	13 749,3	3,6 m.
Energiya generatori mashinalari va asbob-uskunalar	3 367,6	4,9 m.
Elektr mashinalari, apparatlari va jihozlari va ularning elektr qismlari	2 587,4	84,9
Metallni qayta ishlash mashinalari	1 427,9	3,3 m.
Avtomobillar (xavo podushkalaridagi transport vositalari xam)	1 074,3	14,5
Kanselyariya mashinalari va ma'lumotarni avtomatik ravishda qayta ishlash uchun asbob-uskunalar	856,0	52,3 m.
Boshqa transport vositalari	198,2	-
Elektr aloqasi, ovozni yozish va ovozni eshittirish apparaturalari va uskunalari	125,4	21,2 m.

2024-yil yanvar-iyul natijalariga ko'ra MDH mamlakatlaridan import ulushi 15,8 % ni tashkil etib, 2023-yilning mos davriga nisbatan 9,5 % ga kamaydi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARDAN TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar-iyul ming AQSH dollari, ulushi, % da)

2024-yil yanvar-iyul oylarida viloyatimiz 40 ta davlatdan tovar va xizmatlar importini amalga oshirdi. Yetti yirik hamkor davlatlar (Turkiya, Germaniya, XXR, Qozog'iston, Pokiston, Iron va Hindiston) jami importning 3/4 qismini tashkil etdi.

VILOYAT IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2024-yil yanvar-iyul, % da)

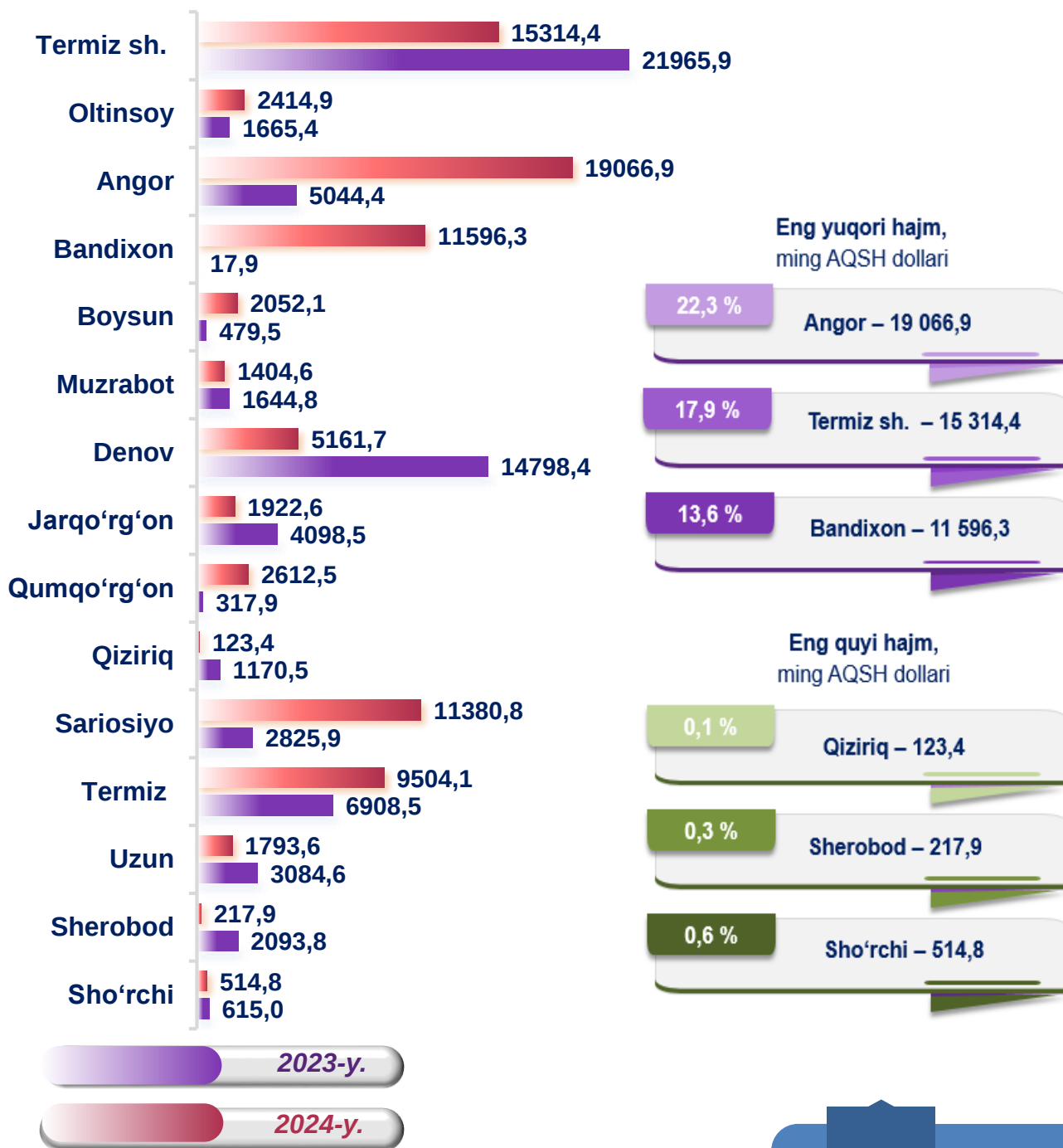
SURXONDARYO VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARDAN AMALGA OSHIRGAN IMPORTI HAJMLARI VA O'SISH SUR'ATLARI (yanvar-iyul, yillar kesimida)

Davlatlar	Ming AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmdagi o'rni	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Turkiy	5 259,7	26 895,3	117,0	5,1 m.	4	1
Germaniya	1 715,3	11 611,1	2,1 m.	6,8 m.	8	2
XXR	18 807,9	11 093,5	95,6	59,0	1	3
Qozog'iston	6 654,4	7 113,9	100,5	106,9	3	4
Pokiston	12 630,6	6 090,7	62,5	48,2	2	5
Eron	402,0	3 068,1	43,3	7,6 m.	16	6
Hindiston	1 505,7	3 060,3	59,9	2,0 m.	10	7
Rossiya Federatsiyasi	4 144,4	2 717,2	11,3	65,6	6	8
Turkmaniston	596,1	2 502,1	93,8	4,2 m.	13	9
Afg'oniston	529,8	2 086,9	130,1	3,9 m.	15	10
Koreya Respublikasi	805,7	1 947,0	73,2	2,4 m.	11	11
Ekvador	41,4	1 328,2	6,9	32,1 m.	27	12
Avstriya	0,0	835,6	-	-	-	13
Estoniya	223,1	658,8	128,8	3,0 m.	20	14
Tojikiston	5 085,6	559,2	109,2	11,0	5	15
Qirg'iz Respublikasi	53,2	490,7	7,5	9,2 m.	26	16
Shveysariya	119,6	466,4	6,1 m.	3,9 m.	22	17
Polsha	368,7	413,1	4,3 m.	112,0	17	18
Chexiya	185,7	400,0	69,4	2,2 m.	21	19
Xitoy, Gonkong MMR	359,8	282,0	4,7 m.	78,4	18	20

SURXONDARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA IMPORTI

(2024-yil yanvar-iyul, ming AQSH doll.)*

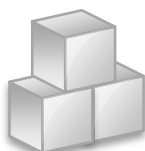
Viloyat importi tarkibida eng yuqori ulushni Angor 22,3 % bilan 19 066,9 ming AQSH dollarini, eng quyi, Qiziriq 0,1 % bilan 123,4 ming AQSH dollarini tashkil etdi.

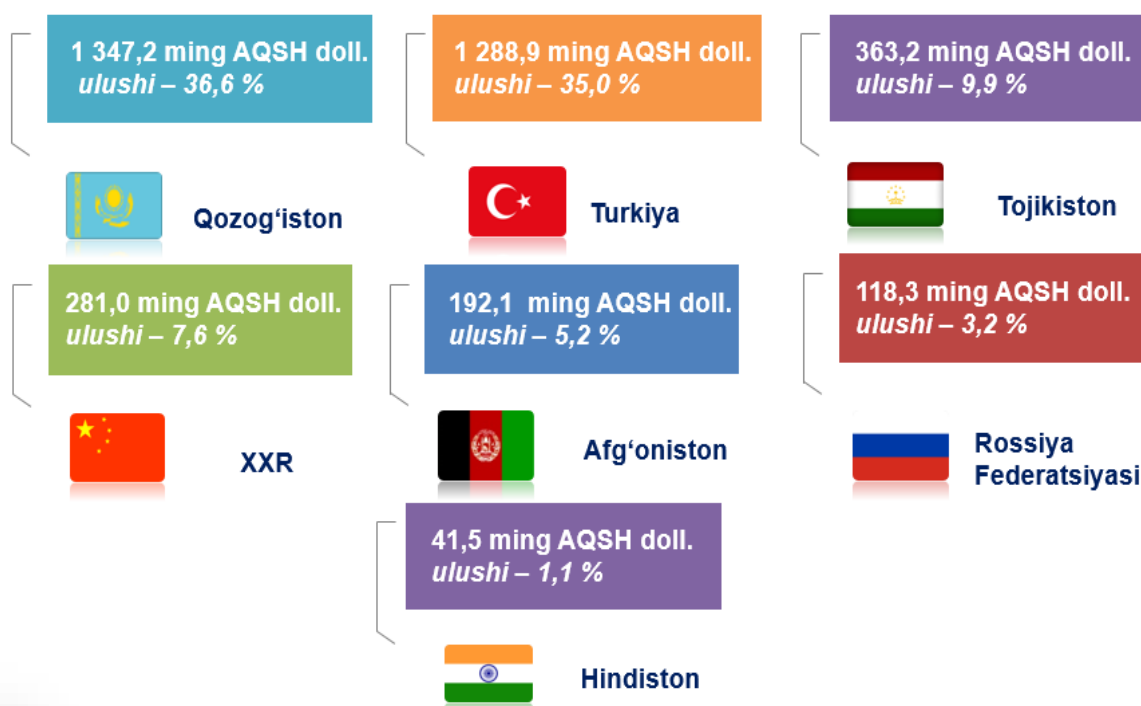
SANOAT MAHSULOTLARI IMPORTI

2024-yil yanvar-iyul oylarida import tarkibida sanoat mahsulotlari tovarlari hajmi 3 678,4 ming AQSH dollarini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 71,7 % kamaydi hamda importning umumiy hajmidagi ulushi 4,3 % ga yetdi.

SANOAT MAHSULOTLARI IMPORT QILINGAN HAMKOR DAVLATLAR (2024-yil yanvar-iyul)

Sanoat mahsulotlari importi asosan cho'yan yoki legirlanmagan po'lat (2 487,4 ming AQSH dollari), noruda qazilmalardan olingan mahsulotlar (514,9 ming AQSH dollari), metallardan tayyorlangan buyumlar (264,5 ming AQSH dollari), yigirilgan ip, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar (263,3 ming AQSH dollari), rezina buyumlari (65,7 ming AQSH dollari), qog'oz, karton va qog'oz massasi, qog'oz yoki kartondan tayyorlangan buyumlar (39,6 ming AQSH dollari), rangli metallar (25,5 ming AQSH dollari), va probka va daraxtdan tayyorlangan buyumlar (mebeldan tashqari) (17,7 ming AQSH dollari) tashkil topgan.